

Br:03-4249

10. septembar 2021. godine

Izveštaj o radu

Nacionalnog savjeta za borbu protiv korupcije na visokom nivou, za period januar – jul 2021. godine

Shodno članu 9 Odluke o Nacionalnom savjetu za borbu protiv korupcije na visokom nivou ("Službeni list CG" br. 125/20, br. 11/21, br. 34/21) i članu 40 Poslovnika o radu Nacionalnog savjeta za borbu protiv korupcije na visokom nivou, dostavljamo Polugodišnji izvještaj o radu Nacionalnog savjeta za borbu protiv korupcije na visokom nivou (u daljem tekstu: „Savjet“).

Vlada Crne Gore je Odlukom o Nacionalnom savjetu za borbu protiv korupcije na visokom nivou ("Službeni list CG" br. 125/20, br. 11/21, br. 34/21) osnovala Nacionalni savjet za borbu protiv korupcije na visokom nivou i utvrdila njegov sastav i djelokrug rada, kao privremenog radnog tijela Vlade.

Navedenom Odlukom su propisani zadaci Savjeta:

- 1) utvrđuje plan i dinamiku prikupljanja informacija koje su u vezi sa predmetima iz oblasti borbe protiv korupcije na visokom nivou i u tu svrhu ostvaruje saradnju sa organima nadležnim za vođenje tih predmeta;
- 2) na osnovu dobijenih informacija i sagledanih okolnosti u vezi sa predmetima koji se odnose na korupciju na visokom nivou, sačinjava pregled dosadašnjeg toka vođenih istraga o tim predmetima;
- 3) priprema mišljenje o djelotvornom načinu na koji bi se vođenje istrage o predmetima sa predmetima koji se odnose na korupciju na visokom nivou moglo unaprijediti i u tu svrhu predlaže konkretne mjere koje bi trebalo dodatno preduzeti;
- 4) prati aktivnosti državnih organa i rukovodi, organizuje i sinhronizuje aktivnosti organa državne uprave i drugih nadležnih institucija u sprovođenju borbe protiv korupcije na visokom nivou, utvrđuje prioritete, predlaže aktivnosti, dinamiku i rokove za realizaciju i ocjenjuje postignute rezultate;
- 5) ostvaruje komunikaciju s međunarodnim institucijama, međunarodnim organizacijama i predstavnicima diplomatskog kora u cilju prikupljanja svih neophodnih informacija u cilju nesmetanog djelovanja Savjeta;
- 6) traži podatke, objašnjenja i izvještaje od državnih organa, organa državne uprave i drugih institucija i organizacija u vezi sa pitanjima koja se odnose na prevenciju i suzbijanje korupcije na visokom nivou;

Rješenjem Vlade Crne Gore broj 04-615/3 od 11. februara 2021. godine imenovani su članovi Nacionalnog savjeta za borbu protiv korupcije na visokom nivou i to dr Dritan Abazović, potpredsjednik Vlade - predsjednik savjeta, mr Milojko Spajić je član i prof. dr Milan Popović. Za članove Savjeta su imenovana i [dva predstavnika NVO i to Vanja Čalović-Marković, zamjenica predsjednika Savjeta i Stevo Muk, član Savjeta.](#)

Predsjednik Savjeta je odlukom broj 03-950 od 17. februara 2021. godine obrazovao Radnu grupu za rad na konkretnim predmetima (Stručni tim Savjeta).

Vanji Čalović-Marković, prestala je funkcija zamjenice predsjednika i članice savjeta na vlastiti zahtjev, nakon čega je imenovana na mjesto rukovodioca Stručnog tima Savjeta.

Odlukom predsjednika Savjeta broj 03-2060 od 12. aprila 2021. godine za članove radne grupe imenovane su Vanja Čalović-Marković, rukovodilac i Milena Popović-Samardžić. Zadatak Stručnog tima je da:

- radi na konkretnim slučajevima moguće korupcije na visokom nivou u skladu sa kriterijumima propisanim Poslovníkom Savjeta, u saradnji sa nadležnim institucijama;
- na osnovu prikupljenih podataka o mogućim nepravilnostima i slučajevima visoke korupcije obavijesti nadležne državne organe, uključujući i tužilaštvo;
- radi na stvaranju uslova za povezivanje baza podataka koje su od značaja za otkrivanje, kao i prevenciju korupcije;
- postupa po prijavama građana koji su u skladu sa kriterijumima propisanim Poslovníkom Savjeta;
- na osnovu konkretnih primjera iz prakse Savjetu predlaže preporuke za unapređenje zakona, javnih politika i praksi nadležnih organa.

Savjet je usvojio Poslovník o radu broj 03-807 od 17. februara 2021. godine na prvoj konstitutivnoj sjednici na kojoj je i usvojen [Obrazac predstavke građana](#) koji je javno dostupan na sajtu Vlade Crne Gore.

Imajući u vidu da crnogorskim zakonodavstvom nije precizno propisan pojam korupcije na visokom nivou, kao i da ne postoje jasni međunarodni standardi u toj oblasti, Savjet je prilagodio definiciju koju koristi međunarodna organizacija Transparency International tako da sadrži preciznije kriterijume na osnovu kojih se određuju predmeti koji će se uzeti u rad. U članu 2 Poslovníka Savjeta je propisano:

„Korupcija na visokom nivou, po pravilu, obuhvata radnje, aktivnosti ili propuštanja koja su učinjena od strane visokih javnih funkcionera ili visokih državnih službenika, u namjeri ostvarivanja privatnog interesa, na štetu javnog interesa, javnih prihoda ili koja su prouzrokovala ili mogu prouzrokovati kršenja ljudskih prava u značajnijoj mjeri.“

Savjet je usvojio Program rada broj 03-807/2 kojim su utvrđeni prioriteti i aktivnosti koje je neophodno preduzeti u borbi protiv korupcije na visokom nivou.

Do danas održano je **pet sjednica** Savjeta.

Utvrđeno je da je za rad Savjeta i Stručnog tima potrebno obezbijediti podršku domaćih, a posebno međunarodnih stručnjaka, uključujući: forenzičke revizore i računovođe sa iskustvom u radu na međunarodnim slučajevima, pravnike sa domaćim i međunarodnim iskustvom u oblasti privrednog prava, poreske i carinske politike, ekonomiste sa iskustvom u bankarskim poslovima i sprovođenju due dilligence analiza, kao i IT stručnjake sa poznavanjem ORACLE/SQL operativnih sistema.

Sa tim u vezi Stručni tim Savjeta je održao konsultativne sastanke sa organima državne uprave vezano za mogućnosti povezivanja baza podataka.

Za rad savjeta u sklopu Kabineta potpredsjednika Vlade opredijeljena su sredstva u Zakonu o Budžetu Crne Gore za 2021. godinu u iznosu od 30.000 eura (slovima: trideset hiljada eura), kako bi se obezbijedila neophodna povjerljivost pojedinih aktivnosti Savjeta i stručnog tijela dok je u toku rad na predmetima, posebno onima koji imaju međunarodni karakter, kao i iz razloga očekivane intenzivne saradnje sa međunarodnim organizacijama.

Imajući u vidu da efikasnost Savjeta zavisi od ostvarivanja saradnje sa tužilaštvom, Savjet je ustanovio da su [izmjene Tužilačkih zakona a u skladu sa tim i sastava Tužilačkog savjeta ključne za napredak u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije](#). Sve prednje kako bi otkrivena krivična djela bila procesuirana u skladu sa zakonom.

Takođe, Savjet dao preporuku Vladi da se obustave isplate socijalne pomoći iz budžetske rezerve dok se ne usvoje kriterijumi za raspodjelu sredstava kroz izmjene odgovarajućeg pravilnika.

Dalje, imajući u vidu da je veliki broj podataka koji su neophodni za rad savjeta označen nekim od stepena tajnosti, Savjet je ustanovio da je neophodno da se od Direkcije za zaštitu tajnih podataka obezbijedi dozvola za pristup tajnim podacima za članove Savjeta.

S tim u vezi, dozvola za pristup tajnim podacima stepena tajnosti „Strogo tajno“ je izdata predsjedniku Savjeta i rukovodiocu stručnog tima dana 22.6.2021.

Savjet ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama i ambasadama stranih država u Crnoj Gori.

Sa tim u vezi, do sada je ostvarena saradnja sa Programskom kancelarijom Savjeta Evrope (Projekat za borbu protiv ekonomskog kriminala u Crnoj Gori (HF2-AEC-MNE), uz čiju podršku je izrađena procjena potreba Savjeta od strane eksperta u oblasti korupcije Miroslave Milenović; Takođe, uz podršku Programske kancelarije Savjeta Evrope angažovan je Miloš Vuković.

Dalje, ostvarena je saradnja sa United Nations Development Programme (UNDP) (Projekat: Jačanje kapaciteta za ubrzanje pristupanja Crne Gore EU) uz čiju podršku je sproveden javni oglas i za konsultanta za pravna pitanja je izabran Advokat Nikola Terzić.

Takođe, u narednom periodu, za potrebe rada Savjeta, a uz podršku međunarodnih partnera biće angažovani sledeći stručnjaci i to: za zaštitu ličnih podataka, u cilju stvaranja uslova za povezivanje baza podataka nadležnih državnih organa, forenzičkog revizora sa međunarodnim iskustvom, domaćeg ekonomskog eksperta u oblasti carina i iz oblasti uspostavljanja saradnje sa tužilaštvom.

Savjet je uspostavio saradnju sa nadležnim državnim organima, koji su odredili kontakt osobe za saradnju i sa njima uspostaviti kontakte u cilju bolje saradnje, koordinacije i zajedničkog rada na pojedinim slučajevima.

Takođe, predviđeno je potpisivanje memoranduma o saradnji u cilju razmjene podataka i ostvarivanja efikasnije saradnje.

Do sada, memorandum o saradnji je potpisan sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i Upravom policije, a u toku je i izrada i pregovori u vezi potpisivanja memoranduma o saradnji sa Ministarstvom finansija i socijalnog staranja, Upravom prihoda i carina i Upravom za nekretnine. Takođe, u toku su pregovori u vezi načina ostvarivanja saradnje sa Italijanskom agencijom za sprečavanje korupcije (ANAC) i potpisivanja memoranduma o saradnji.

Takođe, započete su aktivnosti na iniciranju formiranja radne grupe za izradu Zakona o porijeklu imovine.

Shodno zaključcima sa održanih sjednica, Savjet je počeo sa prikupljanjem i naknadno objelodanjivanjem podataka o sledećim slučajevima:

- Vjetroelektrana Možura,
- Crnogorski Telekom,
- Elektropriovreda Crne Gore AD Nikšić,
- Poslovanje kompanija u Slobodnoj zoni Luke Bar i Duvanski kombinat,
- Uvoz i izvoz cigareta i oružja,
- Proizvodnja cigareta i oružja na teritoriji Crne Gore,
- Prva banka Crne Gore,
- Autoput Bar-Boljare.

U vezi sa predmetom Autoput Bar-Boljare, održana je tematska sjednica sa Ministarstvom kapitalnih investicija, na kojoj je dogovoreno da se postepeno počne sa objavljivanjem dokumentacije koja bi mogla ukazivati na postojanje korupcionaških afera prilikom izgradnje autoputa.

Takođe, Savjet je prikupio i analizirao dokumentaciju vezanu za stambenu politiku prethodne Vlade. Zbog izraženih problema u pronalaženju podataka o stanovima koji su dodijeljeni visokim funkcionerima u prethodnih deset godina, Savjet je uputio zahtjev svim notarima i Osnovnim sudovima u Crnoj Gori za dostavljanje podataka o ugovorima kojima su javnim funkcionerima dodijeljivani stanovi. Takođe, isti zahtjev je upućen Generalnom sekretarijatu Vlade, Zaštitniku imovinsko-pravnih interesa, Upravi za katastar i državnu imovinu, Vrhovnom državnom tužilaštvu i Državnoj revizorskoj instituciji. Na osnovu svih dostavljenih dokumenata izvršena je rekonstrukcija arhive vezana za dodjeljivanje stanova i kredita.

Savjet je prikupio informacije o **podjeli oko 25 miliona eura kredita, oko 20 hiljada kvadrata stambenog prostora u periodu poslednjih deset godina i 4,6 miliona eura kredita u poslednje tri godine**. Riječ je o 580 lica, koja su dobila stanove ili kredite, od toga je namanje 175 funkcionera i 405 državnih službenika i namještenika.

Funkcionerima su dijeljeni stanovi bez kriterijuma i bez oglašavanja, a dokumentacija je označena stepenom tajnosti „INTERNO“.

Za ukazati je i da je Nacionalni savjet za borbu protiv korupcije na visokom nivou utvrdio da je Vlada davala sudijama, tužiocima i sudijama Ustavnog suda stanove i kredite suprotno Zakonu o održavanju stambenih zgrada, u kojem je eksplicitno navedeno da se postupak, način i kriterijumi za rješavanje stambenih potreba sudija, državnih tužilaca i sudija Ustavnog suda Crne Gore, utvrđuju aktom Sudskog savjeta, Tužilačkog savjeta i Ustavnog suda Crne Gore. (preuzeti: [link 1](#) i [link 2](#))

Dalje, pronađen je podatak da je nakon promjene vlasti, dok je prethodna Vlada bila u tehničkom mandatu, podijeljeno 119 državnih stanova i time državna imovina značajno oštećena.

U vezi sa tim, održane su dvije press konferencije za medije u kojima je javnost upoznata sa zloupotrebama državne imovine, a u vezi sa dodjelom stanova i kredita funkcionerima. Cjelokupna dokumentacija je objavljena na zvaničnoj stranici Vlade Crne Gore. (preuzeti: [link 1](#) i [link 2](#))

Savjet je **zaprimio 40 prijava** koje su dostavili građani ili nadležni državni organi, a Stručnom tijelu su se direktno obratila tri zviždača koji imaju detaljnije informacije o predmetima u nadležnosti Savjeta, kao i više drugih lica. S tim u vezi Stručno tijelo Savjeta je uzelo u rad i dodatne slučajeve.

Do danas, Savjet je **podnio 355 zahtjeva** za dostavljanje informacija, na koje je dobijeno **286 odgovora** od strane državnih organa, odnosno na 69 zahtjeva nije odgovoreno.

PREDSJEDNIK
dr Dritan Abazović